

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát
Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-685/23-K
Sp. zn. ČŠIK-S-97/23-K

Název	Dům dětí a mládeže a školní družina Horní Slavkov, příspěvková organizace
Sídlo	Poštovní 662/4, 357 31 Horní Slavkov
E-mail	ddmhslavkov@volny.cz
IČO	75 005 441
Identifikátor	600 073 297
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Pavel Krüger
Zřizovatel	Město Horní Slavkov
Místo inspekční činnosti	Poštovní 662, Horní Slavkov Sportovní 868, Horní Slavkov Školní 786, Horní Slavkov
Inspekční činnost na místě	24. – 26. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného domem dětí a mládeže a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže a školní družina Horní Slavkov, Poštovní 662, příspěvková organizace (dále „školské zařízení“) vykonává činnost domu dětí a mládeže a školní družiny.

Ve školním roce 2023/2024, k datu inspekční činnosti, je ve 43 pravidelných zájmových útvarech (dále „kroužcích“) domu dětí a mládeže (dále „DDM“) evidováno 381 účastníků. DDM je pro veřejnost v provozu od pondělí do pátku v době činnosti kroužků.

V pěti odděleních školní družiny (dále „družiny“) využívajících prostory v hlavní budově se vzdělává 86 žáků od prvního do pátého ročníku místních základních škol. Družina je v provozu od 5:30 do 7:30 hodin a od 11:45 do 16:30 hodin, v době školních prázdnin od 5:30 do 14:30 hodin. Dvě oddělení družiny byla zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona a poskytuje podporu 16 účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Informace o školském zařízení jsou dostupné na webových stránkách www.ddmhornislavkov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školského zařízení vykonává činnost od května 2020, splňuje předpoklady stanovené právním předpisem pro výkon této činnosti. Některé kompetence řízení ředitel převedl na svou zástupkyni, která řídí chod školského zařízení v oblasti spojené s vedením interních a externích pedagogických pracovníků. Vysoké pracovní vytížení a nároky kladené na funkci zástupce ředitele, vedoucího pedagoga volného času a vedoucího vychovatele v jedné osobě jsou rizikem pro kvalitní kontrolní a hospitační činnost. Ředitel školského zařízení vydal školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“) pro zájmové vzdělávání v DDM a družině, které obsahují dosažitelné cíle pro všechny účastníky zájmového vzdělávání. Jasně formulované cíle spolu s koncepcí rozvoje školského zařízení vytváří podmínky pro sestavení plánu zájmového vzdělávání na daný školní rok. K organizování vlastní činnosti přispívají rovněž funkční pravidla formulovaná ve vnitřních řádech školského zařízení.

Vzdělávání v domě dětí a mládeže zajišťují kromě ředitele tři interní a 19 externích pedagogů volného času, vzdělávání v družině zajišťuje šest vychovatelek a jedna asistentka pedagoga, která podle potřeby vypomáhá jako vychovatelka. Vzhledem k tomu, že ve školském zařízení je značný počet účastníků vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami, součástí pedagogického sboru je speciální pedagog i metodik prevence. Pedagogové při rozvíjení klíčových kompetencí účastníků vzájemně spolupracují a průběžně svoji činnost vyhodnocují, což umožňuje v případě potřeby realizovat i nutné úpravy vzdělávání. Ředitel zpracoval dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, jehož prioritou je zajistit plnou kvalifikovanost pedagogického sboru. Vzhledem k nízkému počtu interních pedagogických pracovníků je však problematická zastupitelnost v případě účasti pracovníka na akcích dalšího vzdělávání. Vedení školského zařízení novým vedoucím zájmových útvarů poskytuje metodickou podporu.

Školské zařízení přijímá k zájmovému vzdělávání všechny zájemce na základě závazné přihlášky a uhrazené stanovené úplaty. Účastníky vzdělávání v DDM jsou děti, žáci prvního i druhého stupně základních škol, žáci středních škol i dospělé osoby. K zájmovému vzdělávání v družině jsou přijímáni žáci prvního a podle zájmu i druhého stupně místních základních škol včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V ojedinělých případech ředitel školského zařízení povoluje úplatu formou splátek za vzdělávání v družině, v odůvodněných případech úplatu promíjí.

K aktivnímu a smysluplnému využití volného času jsou účastníkům nabízeny aktivity i o prázdninách, během vedlejších prázdnin v průběhu školního roku organizuje družina jednodenní výlety nebo celodenní akce, během hlavních prázdnin týdenní, tematicky zaměřené příměstské tábory v areálu školského zařízení.

Někteří účastníci navštěvují více zájmových útvarů. Přihlašování do zájmových útvarů je možné do naplnění kapacity. Nabídka zájmového vzdělávání v DDM je obměňována na základě zájmu dětí a s ohledem na personální možnosti organizace. Aktuální nabídka je zveřejněna v prostorách hlavní budovy, na své webové stránce a v místním tisku, na sociálních sítích, případně na dalších přístupných místech.

Materiální vybavení školského zařízení se od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 výrazně zlepšilo, byla provedena rekultivace přilehlé zahrady, která nyní slouží pro sportovní i kulturní vyžití a zároveň jako komunitní centrum. Vzniklo nahrávací studio a zázemí pro chovatelské kroužky. Byla vybudována dvě oddělení družiny pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, školské zařízení zakoupilo velké množství nových pomůcek a hraček jak pro potřeby družiny, tak pro využití v kroužcích, k dispozici je výtvarná učebna s vypalovací pecí, relaxační místnost, kuchyňka, učebna s interaktivní tabulí a malá tělocvična se zrcadly. Školské zařízení bylo zapojeno do projektu Šablony III, z finančních prostředků byl pořízen hvězdářský dalekohled, bylo financováno další vzdělávání pedagogických pracovníků a školské zařízení realizovalo několik projektů. Všechna oddělení družiny i prostory DDM jsou účelně vybavené, k evidenci účastníků je využíván elektronický informační systém.

Psychické a fyzické bezpečí účastníků vzdělávání je zajištěno. Vstup do budovy je monitorován videotelefonem, nad účastníky vzdělávání je zajištěn stálý dohled. Během ranní i odpolední činnosti v družině pedagogové při přebírání účastníků zájmového vzdělávání dodržují jasně nastavená pravidla a tím přispívají k vytváření bezpečného prostředí. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví je vedena průběžně, revize jsou prováděny v pravidelných intervalech, případné úrazy jsou evidovány v knize úrazů. Všichni vychovatelé byli proškoleni v základech první pomoci. Účastníci vzdělávání jsou seznamováni s riziky při činnostech v průběhu vzdělávání. Školské zařízení zpracovalo a využívá nad rámec svých zákonných povinností preventivní program včetně programu proti výskytu a užívání tabákových výrobků a alkoholu, šikaně a kyberšikaně a dalších programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh zájmového vzdělávání v DDM byl sledován v kroužcích zaměřených na sportovní, umělecké a praktické činnosti. Vedoucí jednotlivých sportovně orientovaných kroužků se zaměřili na zlepšování fyzické kondice, rychlosti, obratnosti a pohybových dovedností. Důraz kladli na upevňování správných sportovních návyků (zahřátí, rozcvičení), dodržování jak herních, tak i bezpečnostních pravidel. V případě mladších dětí byly činnosti zvoleny přiměřeně jejich věku, aktivity se vhodně střídaly, pro zpestření byly využity různé pomůcky a náčiní. Zájmové vzdělávání v kroužku kopané, florbalu a volejbalu je kromě zlepšování fyzické kondice a obratnosti zaměřeno na dodržování zásad fair play, velká pozornost byla věnována správné technice a nácviku individuálních herních činností. V kroužku mix dance účastnice pečlivě nacvičovaly taneční figury, čímž zvyšovaly svoji fyzickou kondici a mohly naplno projevit své estetické cítění. Činnosti v kroužku tvořílek vedly k rozvoji zručnosti, jemné motoriky, soustředění, fantazie a radosti z tvoření. Vedoucí kroužku uplatňovala individuální přístup a názornost. V kroužku baby klub – batolátka určeném pro rodiče s dětmi je volná hra dětí prokládána hudebně rytmickými pohybovými a tvořivými

činnostmi. S pomocí maminek jsou rozvíjeny komunikační dovednosti, hrubá a jemná motorika dětí, při společných aktivitách s ostatními dětmi i sociální kompetence. V kroužku základy hry na kytaru účastníci pečlivě procvičovali jednotlivé akordy a vytvářeli hudební doprovod vokálnímu projevu vedoucího zájmového útvaru, což přinášelo radost všem účastníkům vzdělávání. Účastníci kroužku profíci v kuchyni dokázali zúročit dosavadní zkušenosti s přípravou pokrmů. Vedoucí kroužku rozvíjela pracovní i hygienické návyky účastníků vzdělávání, schopnost spolupráce a pocit odpovědnosti za společný výsledek zájmové činnosti. Ve sledovaných činnostech kroužků účastníci přistupovali k jednotlivým činnostem aktivně a se zaujetím, byli k nim vhodně motivováni, dodržovali stanovená pravidla, byly respektovány jejich fyziologické potřeby. Přístup všech pedagogických pracovníků byl vstřícný, podporoval výkon a snahu účastníků a celkově přispíval k vytvoření příjemné a přátelské atmosféry v průběhu vzdělávání.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při ranních i odpoledních činnostech. Vychovatelky rovnoměrně zařazovaly odpočinkové, rekreační i pohybové aktivity. Skladba činností v zájmovém vzdělávání a jejich rozvržení umožňovaly odpočinek žáků po vyučování i získávání nových znalostí a praktických dovedností. Účastníci měli možnost zapojovat se do skupinových nebo individuálních aktivit podle svého zájmu. Při jejich výběru vychovatelky vycházely především ze zájmu účastníků a aktuální situace. Účastníci tvořily různé výrobky kombinovaných technik rozvíjejících jejich kreativitu a vzájemnou spolupráci. Vychovatelky vhodně reagovaly na individuální potřeby účastníků, respektovaly jejich rozdílné schopnosti a vytvářely jim vhodné příležitosti k seberealizaci. Vhodná motivace vychovatelek přizpůsobená věkovému složení skupiny se podílela na aktivním zapojení všech účastníků vzdělávání. Při nabízených tvořivých aktivitách mohli uplatnit své zájmy a rozvíjet své schopnosti a dovednosti. V průběhu vzdělávání vychovatelky zařazovaly různé relaxační chvilky, např. společné čtení, které rozvíjelo vztah k četbě. Vychovatelky si s účastníky často povídali o tom, jak se jim dnes ve škole dařilo nebo o organizaci dalších aktivit. K pobytu venku bylo využito dobrého zázemí v okolí zařízení, po krátké procházce do nedalekého lesoparku měli účastníci dostatek prostoru pro sportovně-relaxační aktivity, které napomáhaly rozvoji jejich pohybových, ale i komunikativních dovedností a přispívaly ke komplexnímu rozvoji účastníků. Při všech sledovaných činnostech byli žáci aktivní, sami se v rámci možností podíleli na výběru formy vzdělávání. V průběhu vzdělávání byli účastníci vedeni ke vzájemnému respektu a aktivnímu trávení volného času. Ve všech sledovaných činnostech byl patrný pozitivní vliv systematického vedení účastníků ke konstruktivní komunikaci a jejich rozvíjení v oblasti osobnostně sociální. To se v praxi projevovalo rodinnou atmosférou, bezproblémovou vzájemnou komunikací mezi žáky a pedagogy i žákovskou spoluprací.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Cíle školního vzdělávacího programu pro DDM pedagogové rozpracovávají do ročních plánů výchovně vzdělávací práce, obsah a průběh vzdělávání hodnotí ve vztahu ke stanoveným cílům, méně se daří vyhodnocování naplňování klíčových kompetencí účastníků vzdělávání. Školské zařízení sleduje a hodnotí individuální výsledky účastníků zpravidla ústně. Pedagogové je svým vstřícným přístupem motivují k dosahování co nejlepších výsledků. Účastníkům vzdělávání jsou na konci školního roku vydávány účastnické listy zájmového útvaru a účastníkům táborů pamětní listy, diplomy za soutěže apod.

Činnosti v družině rozšiřují vědomosti, zdokonalují praktické i sociální dovednosti účastníků a přispívají ke smysluplnému využití volného času. Předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání mezi zákonnými zástupci a pedagogy a získávání vzájemné zpětné vazby probíhá zejména při osobní komunikaci nebo na společných akcích pořádaných pro účastníky a jejich rodiče. V družině jsou organizovány informační schůzky se zákonnými zástupci účastníků vzdělávání, na kterých jsou informace o výsledcích vzdělávání účastníků předávány kmenovou vychovatelkou. Vychovatelky zjišťují spokojenost rodičů, podněty a případné výchovné problémy jsou řešeny okamžitě. Každý z pedagogů je otevřen i elektronické komunikaci.

Systém práce s účastníky vzdělávání založený na aplikaci podpůrných opatření není ve školní družině zcela účinný zejména v oblasti vedení dokumentace a kontrolní činnosti, což negativně ovlivňuje možnost zkvalitňování vzdělávání.

Celkové hodnocení činnosti pravidelných kroužků provádějí jejich vedoucí na konci školního roku formou stručného celoročního zhodnocení činnosti většinou bez zdůraznění dopadů na rozvoj osobnosti účastníků.

Hodnocení velmi úspěšné a žádané táborové činnosti a příležitostných akcí provádí pověření pedagogové volného času, avšak bez doporučení pro případná organizační zlepšení, kterých by mohli v budoucnosti při zajišťování podobných akcí využít.

V rámci hodnocení celkových výsledků školské zařízení každoročně vydává a zveřejňuje výroční zprávu o své činnosti, kterou zveřejňuje na webové stránce školského zařízení. Webové stránky jsou využívány i k propagaci nabídky a prezentaci výsledků vzdělávání prostřednictvím fotografií, propagačního videa, krátkých příspěvků. Školské zařízení informuje o své činnosti také v místním tisku a na sociálních sítích. Vzdělávání v kroužcích prezentují děti a žáci v řadě soutěží a akcí, které školské zařízení samo organizuje. Projekt Českou republikou křížem krážem, který účelně a smysluplně podněcuje účastníky vzdělávání v družině k aktivnímu životnímu stylu a zdravému pohybu vhodně propojuje činnost družiny s vzdělávacím obsahem základní školy.

Na konci školního roku prezentují výsledky vzdělávání jednotlivá oddělení družiny i účastníci některých kroužků krátkým představením pro rodičovskou veřejnost na zahradě zařízení.

Školské zařízení svými aktivitami podporuje souměřitost všech účastníků vzdělávání se svým městem i regionem, umožňuje zájmové vzdělávání zájemcům z různého prostředí a vytváří vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Ředitel byl jmenován s účinností od 7. 5. 2020.
- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 došlo k mírnému nárůstu počtu účastníků a zájmových útvarů v DDM.
- Školní družina byla rozšířena o dvě oddělení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, došlo k prohloubení spolupráce se školskými poradenskými zařízeními.
- Zlepšení materiálních podmínek a podmínek pro vzdělávání vedlo k otevření nových zájmových útvarů.

Silné stránky

- Školské zařízení aktivně spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery, podílí se na společenském životě města, podporuje smysluplné a aktivní využití volného času jako prevenci rizikového chování, posiluje sounáležitost účastníků vzdělávání s obcí a regionem. (1.5)
- Pedagogové komunikují s účastníky zdvořilým a přátelským způsobem, projevují vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich. Se zákonnými zástupci a kolegy jednájí s respektem. (3.2)
- Pozitivní klima ve školském zařízení a široká nabídka volnočasových aktivit včetně táborů umožňuje kvalitní trávení volného času účastníků vzdělávání a podporuje rozvoj sociálních a občanských kompetencí. (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V oblasti řízení je problematické pověření jedné osoby činnostmi zástupce ředitele, vedoucího pedagoga volného času a vedoucího vychovatele. Kumulace činností s velkou časovou zátěží má negativní dopad do kvality řízení pedagogického procesu. (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Při vzdělávání žáků v odděleních školní družiny pro účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami se zaměřit na poskytování podpůrných opatření v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení
- Při vedení pedagogických pracovníků stanovit kompetence tak, aby nedocházelo k delegování řídicích funkcí pouze na jednoho pracovníka, a tím byla zvýšena účinnost organizačních a kontrolních mechanismů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městem Horní Slavkov s účinností od 1. 11. 2009 včetně příloh a dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 10. 2023
3. Jmenování ředitele vydané Městem Horní Slavkov s účinností od 7. 5. 2020

4. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vztahující se k jejich nejvyššímu dosaženému vzdělání, bezúhonnosti, zdravotní způsobilosti a osvědčení o dalším vzdělávání vedená k datu inspekční činnosti
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z 4. 9. 2020
6. Finanční vypořádání dotací a návratných výpomocí poskytnutých příjemcům přímo ze státního rozpočtu nebo státních finančních rezerv z 18. 1. 2023
7. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví účastníků vzdělávání vedená k datu inspekční činnosti
8. Zápis z jednání ze dne 26. 10. 2023
9. Školní vzdělávací program „Školní družina Horní Slavkov” platný od 1. 9. 2023
10. Školní družina – vnitřní řád, platný od 1. 9. 2023
11. Koncepce rozvoje DDM a školní družiny Horní Slavkov bez datace
12. Zápisy z porad 2022/2023
13. Vybrané Deníky zájmových útvarů za školní rok 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
14. Přehledy výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení školní družiny za školní rok 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
15. Celoroční plán školní družiny 2023/2024 s motivačním názvem „Máme rádi Česko”
16. Výroční zpráva o činnosti školského zařízení za školní rok 2021/2022 a 2022/2023
17. Dokumentace příležitostných akcí a táborové činnosti za školní rok 2022/2023
18. Dokumentace účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami
19. Plán hospitací na školní rok 2022/2023 a 2023/2024
20. Hospitační záznamy za školní rok 2022/2023
21. Vnitřní řád DDM platný od 1. 9. 2023
22. Školní vzdělávací program DDM Horní Slavkov platný od 1. 9. 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Netrvalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Mgr. Radomíra Jenková, školní inspektorka
Ing. Eva Lorencová, školní inspektorka
24. 11. 2023